

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการและเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านน้อมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตจากโครงการ

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ และเข้าร่วมโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านน้อมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 13,483 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ ประชาชนที่เข้าร่วมโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านน้อมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเลขสุ่มของเครสซีและมอร์แกน และสุ่มแบบเจาะจงจากผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ ได้กลุ่มตัวอย่างรวมทั้งสิ้น 375 คน จำแนกเป็นประชาชน จำนวน 360 คน เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับโครงการ จำนวน 10 คน และผู้บริหารโครงการ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ (IOC) อยู่ระหว่าง 0.8 -1.0 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.90

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 55.20 มีอายุ 31 -40 ปี ร้อยละ 32.00 ระดับการศึกษาสูงสุดมัธยมศึกษาตอนปลาย/ปวช. ร้อยละ 32.00 อาชีพรับจ้าง ร้อยละ 47.00 สถานภาพสมรส ร้อยละ 45.07 รายได้ต่อเดือน ต่ำกว่า 8,000 บาท ร้อยละ 47.73 จำนวนปีที่เข้าอยู่อาศัยในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา 15 ปีขึ้นไป ร้อยละ 44.80 ความเกี่ยวข้องกับโครงการ เป็นประชาชนที่เข้าร่วมโครงการ ร้อยละ 96.00 จำนวนปีที่เข้าร่วมโครงการ 1-2 ปี ร้อยละ 56.27

2. ภาพรวมของความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการชุมชนในสะอาด หน้าบ้านนำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า การดำเนินโครงการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 3 ด้าน โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการดำเนินงานโครงการ ด้านผลผลิตของโครงการ และด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ตามลำดับ ส่วนด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 2 ข้อ ปานกลาง 2 ข้อ โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ เทศบาลตำบลแพรกษาให้ความสำคัญกับโครงการ โครงการตรงกับนโยบายของรัฐบาลด้านการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม โครงการมีการส่งเสริมสุขภาพอนามัยของประชาชน โครงการมีวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนคือ 1) ช่วยปลูกจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม 2) ช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนมีความสะอาด น่าอยู่ เป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยจากโรคติดต่อต่างๆ 3) ช่วยกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาในชุมชนและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชนและเทศบาลอื่นๆ 4) ช่วยส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาชุมชน โครงการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในเขตเทศบาลตำบลแพรกษา และโครงการตรงกับความต้องการของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลแพรกษา ตามลำดับ

2.2 ด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีวัสดุอุปกรณ์ให้บริการตามโครงการอย่างเพียงพอต่อความต้องการ เช่น เครื่องตัดหญ้า ไม้ดอก ไม้ประดับ หญ้าแผ่น จอบ เสียม ถังขยะ เป็นต้น มีเจ้าหน้าที่ให้บริการ ให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาอย่างเพียงพอ มีงบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างเพียงพอ และมีสถานที่ให้ได้อย่างเพียงพอและเหมาะสมเพื่อติดต่อประสานงานโครงการ ตามลำดับ

2.3 ด้านการดำเนินงานโครงการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 14 ข้อ และปานกลาง 21 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ มีการประสานงาน ติดต่อ และร่วมมือในการทำงานโครงการกับเทศบาลตำบลแพรกษา มีการประเมินเมื่อสิ้นสุดโครงการ มีกลุ่มทำงานโครงการอย่างหลากหลายในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่ม อสม. กลุ่ม อพปร. กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ประกอบการอาหาร กลุ่มนักศึกษา ฯลฯ มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในชุมชน มีการรายงานผลการดำเนินงานโครงการ มีการติดตามการดำเนินการให้เป็นไปตามแผนที่กำหนด มีการสร้างการมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการวางแผนดำเนินงาน และประเมินโครงการ มีการเผยแพร่กิจกรรมโครงการที่เป็นรูปธรรมชัดเจนต่อสาธารณชน มีแผนการดำเนินโครงการอย่างเหมาะสม มีการนำผลการประเมินมาปรับปรุงโครงการ มีการจัดสถานที่ให้บริการตามโครงการอย่างเหมาะสม มีการประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์และวิธีดำเนินโครงการให้ประชาชนที่เกี่ยวข้องเข้าใจอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานตามแผนและขั้นตอนที่กำหนด มีการดำเนินโครงการอย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ในเขตเทศบาลตำบลแพรรษา โดยไม่มีการเลือกปฏิบัติ และมีการประชุมของคณะกรรมการและกลุ่มทำงานต่างๆ ตามโครงการ 1 เดือน/ครั้ง ตามลำดับ

2.4 ด้านผลผลิตของโครงการ ในภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก 9 ข้อ และปานกลาง 4 ข้อ โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ดังนี้ โครงการช่วยให้ชุมชนมีความสวยงาม สะอาด น่าอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยจากโรคติดต่อต่างๆ โครงการช่วยปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองให้ดีขึ้น โครงการช่วยกระตุ้นจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมพัฒนาชุมชนได้มากขึ้น โครงการช่วยให้เกิดความมีระเบียบเรียบร้อยในที่สาธารณะและในทางสาธารณะมากขึ้น โครงการช่วยทำให้สิ่งแวดล้อมในชุมชนมีความสวยงามน่าอยู่มากขึ้น โครงการช่วยให้ชุมชนปลอดภัยจากแหล่งเพาะพันธุ์ยุงลายได้มากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้ปลอดภัยจากอุบัติเหตุต่างๆ เช่น ไฟไหม้ ภัยธรรมชาติต่างๆ มากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้ปลอดภัยจากยาเสพติดมากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การพัฒนาความสะอาด การทำกิจกรรมในวันสำคัญต่างๆ ของชุมชนมากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้ชุมชนมีการดูแลสุขภาพอนามัยและมีการออกกำลังกายมากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาชุมชนให้ปลอดภัยจากอาชญากรรมมากขึ้น โครงการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการสืบทอดศิลปวัฒนธรรมและประเพณีที่ดีงามของชุมชนมากขึ้น และโครงการช่วยส่งเสริมให้ประชาชนเกิดการสืบทอดความรู้และภูมิปัญญาพื้นฐานมากขึ้น ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านน่ามอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรรษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ พบว่า 1) ควรจัดประชุมคณะกรรมการโครงการเพื่อติดตามงานอย่างสม่ำเสมอเดือนละครั้ง และควรมีการประชุมร่วมกันระหว่างกลุ่มต่างๆ ในชุมชน เช่น กลุ่มออมทรัพย์ กลุ่มสหกรณ์กลุ่มการจัดการขยะมูลฝอย กลุ่มสุขภาพ กลุ่มอสม. กลุ่ม อปพร. กลุ่มอาชีพ กลุ่มผู้ประกอบการอาหาร กลุ่มนักศึกษา เป็นต้น เพื่อทำความเข้าใจการดำเนินงานโครงการร่วมกัน 2) ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโครงการด้วย เพราะจะทำให้การดำเนินงานโครงการเป็นไปอย่างต่อเนื่อง 3) ควรให้

การสนับสนุนกลุ่มทำงานด้านความสะอาด หรือการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การจัดการขยะมูลฝอย และสิ่งปฏิกูลในชุมชน กลุ่มอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ และงบประมาณมากกว่าที่เป็นอยู่ 4) ควรโฆษณาประชาสัมพันธ์โครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง ผ่านสื่อต่างๆ เช่น โปสเตอร์ คัทเอาท์ (cut out) หนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ และวิทยุท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง ให้มากขึ้น 5) ควรสนับสนุนเรื่องพันธุ์ไม้ที่จะปลูกตามสวนสาธารณะให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะที่ผ่านมายังไม่เพียงพอต่อความต้องการ 6) ควรดูแลพันธุ์ไม้ที่ปลูกแล้วให้มากขึ้นกว่าเดิม เพราะที่ผ่านมาขาดการดูแลรดน้ำ พรุนดิน ใส่ปุ๋ย ทำให้ต้นไม้แห้งตายหลายต้น 7) ควรเพิ่มการดูแลรักษาความสะอาดตามถนน และสวนสาธารณะให้มากขึ้น 8) ควรเพิ่มการดูแลรักษาลำคลองให้เข้มงวดมากขึ้น โดยเฉพาะเรื่องการปล่อยน้ำเสียลงคลอง เพราะทำให้น้ำเสีย และก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ 9) ควรติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการจัดทำโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาของชุมชนให้ครอบคลุมทุกพื้นที่มากขึ้น 10) ควรส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันในการพัฒนาชุมชน ซึ่งจะก่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่องความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา จังหวัดสมุทรปราการ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา จังหวัดสมุทรปราการ มีประสิทธิภาพโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทีมงานได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถ และติดต่อประสานงานกับประชาชนในชุมชนเป็นอย่างดี และที่สำคัญคือ โครงการนี้ช่วยพัฒนาสิ่งแวดล้อมในชุมชนสะอาด สวยงามน่าอยู่มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของบัญชา ขาวงาม (2548) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาสาเสพติด ผลการศึกษาพบว่าในภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการมีส่วนร่วมในการทำงานโครงการของหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง และสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พงศ์ศิริ จันทิวาสน์ (2546) ที่ศึกษาเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมด้านจิตพิสัยของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษาพบว่า การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดราชบุรีอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงว่าโครงการปรับปรุงบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในชุมชนและในหน่วยงาน ส่งผลต่อความพึงพอใจของคนในชุมชน

2. จากผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ มีผลต่อการดำเนินโครงการชุมชนในสละอาด หน้าบ้าน นามอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะโครงการมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมสิ่งแวดล้อมและสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างชัดเจน ซึ่งสอดคล้องผลงานวิจัยของ บัญชา ขาวงาม (2548) ที่ศึกษาเรื่อง การประเมินโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า โครงการช่วยให้สภาพแวดล้อมมีความเหมาะสม และสอดคล้องผลงานวิจัยของ ธนศักดิ์ ชาเจริญ (2546) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการการพักชำระหนี้และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจด้านบริบทด้านสิ่งแวดล้อมของโครงการอยู่ในระดับปานกลาง เพราะวัตถุประสงค์ของโครงการมีความสมบูรณ์ ความชัดเจน และมีความสอดคล้องกับโครงการ ดังนั้นความสอดคล้องกันของบริบทและสภาพแวดล้อมของโครงการ จึงมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจของกลุ่มเป้าหมายเกี่ยวกับการดำเนินโครงการ

3. ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าปัจจัยเบื้องต้นของโครงการชุมชนในสละอาด หน้าบ้าน นามอง มีผลต่อการดำเนินโครงการชุมชนในสละอาด หน้าบ้าน นามอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเทศบาลตำบลแพรงษามีการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการทำงานตามโครงการให้กับประชาชนที่เข้าร่วมโครงการเป็นอย่างดี และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนโครงการอย่างเพียงพอกับความต้องการ ที่สำคัญเจ้าหน้าที่ที่ให้บริการก็มีธยาศัยดี มีความรู้ความสามารถในการทำงานเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ บัญชา ขาวงาม (2548) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอยาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยนำเข้า เช่น วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง จึงส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลวิจัยของธนศักดิ์ ชาเจริญ (2546) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าของโครงการ มีผลการประเมินอยู่ในระดับปานกลาง เพราะพนักงานมีความรู้ความสามารถในการบริหารโครงการ งบประมาณโครงการมีเพียงพอ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือก็มีความพร้อมและเพียงพอ ดังนั้น ปัจจัยนำเข้าของโครงการที่มีอย่างเพียงพอ จึงส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินโครงการ

4. ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่า การดำเนินงานโครงการชุมชนหน้าบ้าน นามอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรงษา จังหวัดสมุทรปราการ มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้

เนื่องจากประชาชนให้ความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการเป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา ขาวงาม (2548) ที่ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาสาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการดำเนินงานมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เป็นผลเนื่องจากการมีส่วนร่วมของประชาชน และสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนของ พระธรรมปิฎก (2541) ที่กล่าวไว้ว่า การพัฒนาที่ยั่งยืนต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุกๆ ด้าน อย่างสมดุลบนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกๆ กลุ่ม ด้วยความเอื้ออาทร เคารพซึ่งกันและกัน เพื่อสามารถพึ่งตนเอง มีคุณภาพดีอย่างเท่าเทียม ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงมีผลต่อความพึงพอใจในการดำเนินงานโครงการ

5. ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าผลผลิตของของโครงการ มีผลต่อโครงการชุมชนหน้าบ้าน นำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรกษา จังหวัดสมุทรปราการ อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจจะเป็นเพราะจากผลการดำเนินโครงการที่ผ่านมา ทำให้ชุมชนมีความสวยงาม สะอาด นำอยู่ มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย ปลอดภัยจากโรคติดต่อต่างๆ และช่วยปลูกจิตสำนึกของประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการบ้านเมืองให้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัญชา ขาวงาม (2548) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินโครงการกองร้อยนำอยู่ กองพันเข้มแข็ง เขตทหารปลดอาสาเสพติด ผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตของโครงการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับดีมากและส่งผลต่อการปลูกจิตสำนึกด้านการมีส่วนร่วมของผู้เข้าร่วมโครงการ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนศักดิ์ ษาเจริญ (2546) ที่ศึกษาเรื่องการประเมินผลโครงการการพักชำระหนี้ และลดภาระหนี้แก่เกษตรกรรายย่อย ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จังหวัดชลบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินในด้านผลผลิต อยู่ในระดับน่าพึงพอใจ

6. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปรับปรุงโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรกษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ คือ คณะกรรมการโครงการควรมีการประชุมกันเพื่อวางแผนงานในการดำเนินโครงการ และเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน และควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการทุกขั้นตอน เทศบาลตำบลแพรกษาควรจะเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยง ติดต่อประสานงานกับประชาชนในชุมชน เพื่อให้สามารถทำงานร่วมกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งผลวิจัยดังกล่าวจะสอดคล้องกับผลวิจัยของ คอนสแตนตินอส เคาเทอร์ิส และคณะ (2005) ที่ทำการศึกษารองการพัฒนาลิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนในเมืองสมัยใหม่ ซึ่งพบว่า การวางแผนการพัฒนาลิ่งแวดล้อมในเมืองโดยการประยุกต์นโยบายที่ให้ความสำคัญความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้น จะช่วยให้การพัฒนาลิ่งแวดล้อมในสังคมเมืองบรรลุผล และจากการศึกษาวิจัยนโยบายและวิธีการพัฒนาลิ่งแวดล้อมในเมืองขนาดกลางของยุโรป

สองแห่งที่ตั้งอยู่ในเขตอุตสาหกรรม ซึ่งได้นำเอารูปแบบการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืนไปประยุกต์ใช้ พบว่า เงื่อนไขทางด้านการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ รวมถึงสถานะเศรษฐกิจและสังคมของเมืองที่ทำการศึกษา นั้น ไม่มีนัยสำคัญต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน และสอดคล้องกัน ผลงานวิจัยของ แอนดรูว์ ไครคิน และทอม เพเดอร์เซ็น (2006) ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนา ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการดำเนินงานสาธารณะประโยชน์ของเทศบาลเมืองแคมเดน รัฐนิวเจอร์ซีย์ พบว่า การจัดการสิ่งแวดล้อม ได้แก่ การวิเคราะห์ช่องโหว่ของระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม การพูดคุยกันในกลุ่มผู้ดำเนินงาน การอบรมและการดำเนินการโดยใช้ระบบการจัดการที่วางเอาไว้ ส่งผลต่อการพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่ยั่งยืน นอกจากนี้ยังมีการวางกรอบนโยบายเพื่อการพัฒนาแนวทางใหม่ในการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ดีขึ้น ส่งผลต่อการลดค่าใช้จ่าย แรงงาน และสร้างประโยชน์ให้แก่ชุมชนยิ่งขึ้น ดังนั้นแนวทางการพัฒนาโครงการโดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จึงมีผลต่อประสิทธิภาพของโครงการ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1.1 จากผลวิจัยพบว่า เทศบาลตำบลแพรกษาควรทำโครงการนี้ต่อไปและควรเพิ่มงบประมาณโครงการให้มากขึ้น เพราะจากผลประเมินการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่า โครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง มีประโยชน์ต่อชุมชนมาก ควรดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และเพิ่มงบประมาณให้มากขึ้น

1.2 จากผลการวิจัย พบว่า บริบทหรือสถานะแวดล้อมของโครงการที่มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง มีผลต่อการดำเนินโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมอง คือโครงการช่วยปลูกจิตสำนึกของประชาชนในการมีส่วนร่วมบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี ดังนั้นเทศบาลตำบลแพรกษาจึงควรเพิ่มกิจกรรมประชาสัมพันธ์โครงการให้ประชาชนได้เข้าใจในหลักการและวัตถุประสงค์ของโครงการให้มากกว่าที่เป็นอยู่ เพื่อที่ประชาชนจะได้เข้าใจโครงการและเข้ามามีส่วนร่วมดำเนินงานโครงการมากขึ้น

1.3 จากผลการวิจัย พบว่า ทรัพยากรของโครงการคือวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่อย่างเพียงพอและมีการให้บริการอย่างรวดเร็ว มีผลต่อการดำเนินโครงการชุมชนใสสะอาด หน้าบ้านนำมองในระดับมาก ดังนั้นเทศบาลตำบลแพรกษาจึงควรพัฒนาวิธีการในการเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์เพื่อให้บริการตามโครงการให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น จัดหาเครื่องตัดหญ้า ไม้ดอก ไม้ประดับ

หญ้าแฝก จอบ เสียม ถังขยะ ให้เพียงพอ และให้บริการอย่างรวดเร็ว ทันท่วงทีการใช้งาน โดยจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปดูแลให้บริการในงานโครงการอย่างรวดเร็ว ราบรื่น และต่อเนื่อง

1.4 จากผลการวิจัย พบว่า การดำเนินงานโครงการชุมชนในสภาวะ หน้าบ้านนำมอง อยู่ในระดับมาก ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาจึงควรรักษามาตรฐานในการประสานงาน ติดต่อกัน และร่วมมือในการทำงานระหว่างประชาชนในชุมชนกับเทศบาลตำบลแพรภษาให้เกิดความ ราบรื่นและต่อเนื่อง และควรพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.5 จากผลการวิจัย พบว่า ผลผลิตของของการดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาจึงควรรักษาผลการดำเนินงานโครงการให้ได้มาตรฐาน และควร ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมสานต่อโครงการนี้อย่างต่อเนื่องต่อไปในหลายด้าน ทั้งด้านการ ป้องกันอาชญากรรม การดูแลสุขภาพ การออกกำลังกาย การสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการ ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของชุมชน

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

2.1 จากผลการวิจัย พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการดำเนินโครงการ ชุมชนหน้าบ้าน นำมอง ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา จังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาควรจัดตั้งคณะกรรมการโดยประชาชนมีส่วนร่วมวางแผน ดำเนินการและประเมินโครงการให้ชัดเจน เพื่อความต่อเนื่องและง่ายต่อการปฏิบัติ

2.2 จากผลการวิจัย พบว่า การร่วมประชุมของคณะกรรมการและกลุ่มต่างๆ ตาม โครงการ มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง จึงควรจัดประชุมกรรมการและกลุ่มต่างๆ เพื่อส่งเสริมการ มีส่วนร่วมทำงานร่วมกันมากขึ้นอย่างน้อยเดือนละครั้ง

2.3 จากผลวิจัยพบว่า บริบทหรือสภาวะแวดล้อมของโครงการ มีผลต่อการดำเนิน โครงการอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาจึงควรปรับปรุงด้านบริบทหรือ สภาวะแวดล้อมของโครงการ โดยเพิ่มสื่อต่างๆ ในโครงการ เช่น ป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์ โบว์ ชัวร์ (Brochure) หรือแผ่นพับประชาสัมพันธ์โครงการ เพิ่มเครื่องกระจายเสียงเพื่อประชาสัมพันธ์ ข่าวสารโครงการต่างๆของเทศบาลผ่านสื่อต่างๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วิทยุ และเคเบิลทีวีในท้องถิ่น เพื่อให้ประชาชนเข้าใจโครงการและเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น

2.4 จากผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นคือจำนวนเจ้าหน้าที่โครงการ มีผลต่อการ ดำเนินโครงการอยู่ในระดับมาก ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาจึงควรที่จะเพิ่มเจ้าหน้าที่ทีมงาน โครงการให้เพียงพอ เพื่อไปตรวจสอบวัสดุ อุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วว่ามีคุณภาพดีและเพียงพอหรือไม่ ถ้าชำรุด ก็จัดการซ่อมแซม ถ้าขาดก็จัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้อให้เพียงพอต่อไป

2.5 จากผลการวิจัย พบว่า ผลผลิตของของโครงการ อยู่ในระดับมาก ดังนั้น เทศบาลตำบลแพรภษาจึงควรสนับสนุนความดีความชอบให้กับคณะทำงาน ควรพัฒนาคณะทำงานโดยให้ฝึกอบรมเพื่อหาความรู้เพิ่มเติมในการทำงาน และควรสนับสนุนให้ทำงานอย่างเต็มที่ต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาลิ่งแวดล้อม น้ำเสีย ดินเค็ม ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อช่วยให้ปัญหาเหล่านี้ในจังหวัดสมุทรปราการลดน้อยลง
2. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมในการพัฒนาภูมิทัศน์ของชุมชนต่างๆ ในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อช่วยให้เกิดการเผยแพร่แนวคิดในการพัฒนาสิ่งแวดล้อมอย่างจริงจัง
3. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการสิ่งแวดล้อมในเขตเทศบาลตำบลแพรภษา อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อช่วยให้การวางแผนจัดการสิ่งแวดล้อมเกิดประสิทธิภาพสูงสุด